

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 55-32 do 55-25 ROKOPISI SE NE VRAČAJO IZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODDELEK LJUBLJANA TELEFON 38-32 38-33 POSTNI CEKOVNI RACUN LJUBLJANA ŠTEV. 6-90601-1 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Boljše seme — boljša žetev

Poleg drugih agrotehničnih ukrepov močno vpliva na hektarske donose in kakovost kmetijskih pridelkov tudi kakovost semen. S hitrim razvojem industrije močno naraščajo potrebe po kmetijskih proizvodih, ker se število delavstva vsak dan večja. Da bi zadostili potrebam delovnega ljudstva s kmetijskimi proizvodi, moramo zagotoviti za setev dovolj kakovostnega semena, od katerega bo v veliki meri odvisno povečanje hektarskih donosov. Posebno paznjo pa morajo posvetiti ljudski odbori socialističnemu sektorju. Za jesensko setev 1948 je državni kmetijski sektor republiškega značaja razdelil skupno okrog 44 zadržanih 17 vagonov, privatni sektor pa je oddal v semenske svrhe okrog 59 vagonov semenskih ozimnih žit. Seme se je dodeljevalo proti takojšnji zamenjavi za merkantilno žito, da se je tako omogočila preskrba dobrih semen tudi tistim kmetovalcem, ki iz kakršnega koli razloga niso imeli primerne lastnega semena. V izjemnih primerih (škoda zaradi poljskih miši, žitnega hrošča) so prejeli kmetovalci tudi seme proti obveznosti, da ga vrnejo po žetvi v letu 1949. Semenska žita so bila predhodno očiščena in razkužena. Da bi proizvodnja in zamenjava semen zajela čim večji obseg, je izdala zvezna vlada 22. januarja 1949 posebno odredbo o proizvodnji semen, ki določa za oddana semena primerne premije, ki so od 10 do 50 % višje od navadne odkupne cene. Višina premije je odvisna od kakovosti pridelka in višine hektarskega donosa. Pridelovalci semen imajo pravico do bonov in nakupa industrijskega blaga po nižjih enotnih cenah za potrebe svojega gospodarstva, v mejah predpisov ministrstva za trgovino in prekrbos. Po tej odredbi je predvideno, da skrivajo za odkup semen določena država podjetja in kmetijske zadruge, ki predhodno sklenejo s pridelovalci pogodbe (kontrahirajo) o količinah in vrsti semenskega blaga, ki ga bodo oddali po žetvi. Za sklepanje pogodb in dosegajo plana proizvodnje semen na svojem območju so odgovorni ljudski odbori, ki imajo skrbeti za dosledno izvajanje planskih nalog in predpisov nadrejenih oblastnih organov. Za jeseni 1948 so bili vsi okrajni ljudski odbori zadolženi od ministrstva za kmetijstvo s plani proizvodnje semen v letu 1949. In so v ta namen prejeli tudi točna navodila, zlasti glede sklepanja pogodb, da se zagotovi plan proizvodnje semen. Državna posestva in obdelovalne zadruge so plan v celoti izpolnile, v posameznih primerih pa celo presegle, medtem ko privatni sektor v največ primerih ni izpolnil planske naloge. Zato so odgovorni predvsem ljudski odbori in kmetijske zadruge, ki jim je bilo poverjeno sklepanje pogodb. Ljudski odbori so prepustili v mnogih primerih kontrahiranje kmetijskim zadržim, ne da bi jim pri tem nudili potrebno pomoč, niti se niso dovolj zanimali, kako kontrahiranje na terenu dejansko poteka. Takšen primer je na primer pri oblastnem kmetijskem poverjenstvu — Maribor, kjer je kontrola ugotovila, da referent za semensko službo nima pregleda nad situacijo semenske službe, niti nad pripravami oziroma odkupom semen. Poročila, ki jih je prejemal od okrajne, je državal v mislih, ne da bi jim dobavljali ministrstvu za kmetijstvo, kar kaže, da je imel do izvrševanja svojih

službenih dolžnosti nepravilen odnos. V posameznih primerih kmetijske zadruge in kmetovalci niso bili seznanjeni z ugodnostmi, ki jih daje odredba pridelovalcem v pogledu višjih cen itd. (na primer v okrajih Krško, Dečana, Krško-Kostanjevica). So tudi primeri, da posamezni, zlasti večji kmetovalci niso hoteli sklepati pogodb največkrat z neustreznimi oportunističnimi izgovori, ki imajo navadno špekulativni značaj (zlasti pri krmskih rastlinah), ker kmetovalci računajo na prodajo semen po pretiranih cenah. Na primer v okraju Poljčane se poverjenstvo izvogarja, da ni plana dosegljo zato, ker so kmetje prijavljali večje površine krmskih rastlin, kot jih dejansko imajo in da zato plan semen krmskih rastlin ni bil dosežen. Poverjenstvo ni na terenu preverilo dejanskega stanja posevkov in za neresnične izjave krvice primerno kaznovalo, temveč se je zadovoljilo z izjavami kmetovalcev. V Gornji Radgoni je kontrola ugotovila v vasi Crnci, da krajevni odbor Apače ni kontrahiriral in blokiral semen in je posamezne kmetovalce zadolžil za oddajo semen še v času, ko so bila deteljiska že pokošena. Zaradi podcenjevanja te naloge v pregledanih okrajih plani niso bili doseženi v privatnem sektorju. Organi komisije državne kontrole so ugotovili, da je bilo v okraju Novo mesto kontrahirano in blokirano samo 19 % travnih semen, 23 % semena lucerne in 34 % črne detelje. V okraju Krško je dosežen plan pri črni detelji 59 %, krmi pesi 9,1 %, v okraju Poljčane črne detelje 50 %, lucerne 30 %, strniščne repe 22 %, krmne pese 5,7 %, v Mariboru okoličnikarke 0,90 %, pese 4 in strniščne repe 52 %. Da bi zagotovili kakovostno semensko blago so bile postavljene posebne priznavalne komisije, ki so ocenjevale pridelke med dozorevanjem in določile, kateri posevki pridejo v poštev kot semensko blago. Vse površine posevkov, ki niso bili sortno čisti ali če so bili zaplevljeni in nezdravi ter niso obetali zadostljivih hektarskih donosov, so komisije izločile. Tudi te naloge niso nekateri komisije zadovoljivo vršile. Kontrola je ugotovila v okraju Krško, krajevni odbor Kostanjevica, da komisija ni pregledala pri nekaterih kmetih posevkov ovsca, ki so bili prav lepi in je razumljivo, da je okraj Krško dosegel pri ovsu plan samo 68 odstotno, pri rži 54 %, medtem ko bi pri krompirju odstotek še znatno nižji. Nekateri komisije so vršile priznavanje posevkov celo brez vednosti lastnikov, ki so bili o tem naknadno obveščeni (v okraju Krško, v Artičah). Pri priznavanju semenskega krompirja so nekateri komisije zelo neodgovorno postopale in je bil na primer v Gornji Radgoni dosežen plan samo 39 odstotno, medtem ko z drugim priznavanjem komisije še sploh ni začela. Podcenjevanje semenske službe se kaže tudi v slabih pripravah in izvajanju odkupov semenskega blaga. V okraju Novo mesto je kontrola ugotovila, da poverjenstvo za kmetijstvo in okrajna Zveza kmetijskih zadržim še nista določila oseb za pravilen odkup semen pri kmetijskih zadržim. V okraju Maribor, Gornja Radgona in Krško ni potrebne povezave med kmetijskimi poverjenstvi, okrajnimi zvezami kmetijskih zadržim in poverjenstvih za državne nabave. V okraju Ptuj okrajna zveza zadržim ni seznanila

la kmetijskih zadržim z načinom odkupa in je kontrola ugotovila, da kmetijski zadržim Ormož in Juršinci zaradi tega še nista začeli z odkupom semen. V okrajih Krško in Novo mesto semernarij kmetijskih poverjenstev in uslužbenci kmetijskih zadržim niso dobro seznanjeni z odredbo o odkupu semen in navodili ministrstva za kmetijstvo. V okraju Gornja Radgona kmetijskemu poverjenstvu ni bilo znano, da odkupuje pri obdelovalnih zadržim zveza kmetijskih zadržim. Zaradi slabega sodelovanja med poverjenstvom in zvezo kmetijskih zadržim v okraju Krško so izdajali vsak po svoji liniji navodila podrejenim organom, ki pa niso bila vedno enaka, zato na terenu ni pravega sodelovanja in medsebojne pomoči med zadržim in postajami odkupnih podjetij. Slaba povezava onemogoča dobro izvajanje odkupov in pregled nad stanjem akcije. Tako na primer poverjenstvo za kmetijstvo v okraju Poljčane nima popolnega pregleda nad vsemi kmetovalci, ki so prejeli seme jeseni 1948 pod pogojem, da ga vrnejo po žetvi. Med podatki poverjenstva za kmetijstvo in »Zitofonda« so precejšnje razlike. (Pri pšenici 2.676 kg, rži 215 kg, ječmenu 1.054 kg in ovsu 4.398 kg). Kontrola je ugotovila, da nekatera okrajna kmetijska poverjenstva zveze kmetijskih zadržim niso posvečali potrebne paznje pripravam za čiščenje, razkuževanje in vkladiščenje semenskega blaga. V okrajih Poljčane in Krško je ugotovljeno; da skladišča niso bila predhodno razkužena. V okraju Krško, (Kostanjevica) je skladišče vlažno in neprimerno za shranjevanje žita. V okraju Poljčane niso poskrbeli za pravočasno dobavo sredstev za razkuževanje semen. V skladišču v Slovenskih Konjicah niso imeli maziva za selektor, zato s čiščenjem še niso začeli, medtem ko okraj Gornja Radgona ni poskrbel za potrebno embalažo za semensko blago. Osebe, ki so bile zadolžene za kontrolo nad izvajanjem odkupa semenskih žit ponekod ne vršijo zadovoljivo poverjenih nalog. V okraju Krško med odkupom odgovorni niso bili na mestu, zato je možno, da zadruge prevzamejo tudi neprimerno, manj kvalitetno semensko blago. Pri pregledanih okrajih in zvezah kmetijskih zadržim je ugotovila kontrola, da je evidenca o kontrahiranih, priznanih in odkupljenih količinah semenskega blaga pomanjkljiva in da omenjeni forumi niso dovolj vztrajno zahtevali od kmetijskih zadržim, da bi jim pošiljali redna in točna poročila. Ugotovljene pomanjkljivosti kažejo na nepravilen odnos odgovornih oblastnih in zadržim forumov do akcije, od katere bo v veliki meri odvisna proizvodnja v letu 1950, ki naj zagotovi potrebe v prehrani. Dolžnost ljudskih odborov in zadržim organizacij je, da še nadalje podvzamejo ustrezne ukrepe za izpolnitev plana odkupa, čiščenja in razkuževanja semen. Pri prevzemanju semen je strogo paziti na kvaliteto in skrbeti, da bo zlasti socialistični sektor v celoti oskrbljen z najkvalitetnejšimi semeni. Proti odgovornim uslužbencem, ki malomarno vršijo poverjene naloge, in špekulantskim kmetom pa je zaostrič odgovornost za nedosledno izvajanje nalog, da se tako zagotovi izpolnitev plana, zlasti še pri semeni krmskih rastlin. Z. S.

V zvezi z železniško razstavo ob 100 letnici prve železnice v Jugoslaviji so ob tivolskem parku v Ljubljani razstavili najstarejše in najmoderneje lokomotive in vagon. Na sliki vidimo motorni vagon za prevoz potnikov, ki se ga izdelali v mariborskih železniških delavnicah

Izredna konferenca bivših naših borcev v Španiji Bivši jugoslovanski dobrovoljci v Španiji odločno protestirajo proti najnovejšemu obrekovanju naše države in nesramnemu napadu na španske borce

Beograd, 14. sept. (Tanjug) Včeraj je bila v Domu Jugoslovanske armade v Beogradu izredna konferenca Zdrženja bivših jugoslovanskih borcev internacionalne brigade v Španiji. Na konferenci so bili navzoči član Politbiroja CK KPJ Blagoje Nešković, član CK KPJ Veljko Vlahović, Božidar Maslarić, Karlo Mrazović, pomočnik ministra za zunanje zadeve vlade FLRJ Vladimir Popović, minister za notranje zadeve vlade LR Makedonije Svetko Uzunovski, načelnik generalnega štaba Jugoslovanske armade generalni polkovnik Koča Popović, generalni polkovnik Kosta Nagy, generalni poročnik Otmir Kreadić, generalni poročnik Gojko Nikolić, generalni poročnik Dušan Kveder, vice-admiral Srećko Manola in veliko število bivših borcev internacionalne brigade v Španiji iz vseh krajev naše države. V slavnosti dvorani se je zbralo okrog 100 članov Komunistične partije Jugoslavije, ki so se pred 13 leti odzvali pozivu svoje Partije in odšli v Španijo, da se bori proti fašističnim napadalcem na le za svobodo španskega ljudstva ampak tudi za svobodo vsega človeštva. Ogorčeni zaradi najnovejšega podlega obrekovanja madžarskih informatorjev, skovanega v Moskvi, s katerim so v obtožnici zoper Laszla Raika, bivšega člana Politbiroja stranke madžarskih delovnih ljudi in zunanega ministra Madžarske republike, razglasili 150 španskih prostovoljcev iz Jugoslavije za vojnne in agente gestapa, so izrazili bivši borci internacionalne španske brigade v Španiji

soy gnuš do ljudi, ki danes na račun svojih sebičnih interesov tonejo v blatu revizionizma in protirevolucije. Naši španski prostovoljci tovariši in soborci 600 komunistov iz Jugoslavije, katerih trupa so ostala v s krvjo prepojeni španski deželi kot večni spomenik internacionalizma Komunistične partije Jugoslavije, so, zavračajoč s prezirno podlo obrekovanje sovražnikov naše države in mednarodnega delavskega gibanja, manifestirali na svoji konferenci zvestobo in vdanost stvari socializma, privrženost svoji slavni Partiji in tovarišu Titu ter neločljivo povezanost z ljudstvom, iz katerega so izšli. Poročilo generala Danila Lekića Po pozdravnem govoru in uvodni besedi Božidarja Maslarića je govoril generalajntant Danilo Lekić, ki je med drugim dejal: Potreba za to posebno konferenco je izzvala gnusna in podla obtožba madžarskega državnega tožilca proti novi Jugoslaviji, našim narodom in proti nam, bivšim jugoslovanskim borcem iz španske osvobodilne vojne. Brez dvoma naj tudi ta laž in kleveta, kakor vse dosedanje klevete vodstev komunističnih partij, pomaga vodstvu VKP(b), vladi Sovjetske zveze in Informbiroju v njihovi nečestni in nedostojni politiki proti mali socialistični državi. Ko je Danilo Lekić z dejstvi ovrgel vse lažne obtožbe, ki jih v zvezi s procesom proti Laszlu Rajku širijo o jugoslovanskih prostovoljcih v Španiji, je navedel, kakšna sdejsva razpreda in prežvekuje s tem v zvezi vodstvo Komunistične partije Madžarske: »Ker je v Jugoslaviji gestapovsko-fašistični režim, kar je vlada Sovjetske zveze genialno odobrila in dokazala, in ker zavzemajo v tem režimu važne položaje ravno španski prostovoljci, tedaj je popolnoma jasno, da jih je v Španijo poslal iz Francije po dveh do treh letih robije Gestapo, ko jih je pripravil, da se formalno borijo proti fašizmu, stvarno pa onemogočajo osvobodilno borbo narodov Jugoslavije, katero je začel, recimo, Draža Mihajlović. Poslal jih je, da sabotirajo osvobodilno borbo, ki jo je morda vodilo vodstvo madžarske komunistične partije in njemu podobna vodstva, da organizirajo umore slavnih madžarskih voditeljev Rakosića in drugih in na ta način zadajo smrtni udarec — svetovni revoluciji, itd. itd. O tem ni treba dvomiti, ker je znana stvar, da je vse, kar je jugoslovansko, i ljudje i zemlja i voda i zrak, fašistično, gestapovsko, trockistično, imperialistično, izdajalsko in prekleto. Ljudem pa, ki imajo to naravno spomankljivost, to strokistično itd. lastnost, da znajo razlikovati resnico od laži, je znano, da je naša Partija, zavedajoč se pomena osvobodilne borbe španskega naroda in svojih mednarodnih obveznosti, organizirala pošiljanje prostovoljcev, predvsem svojih članov v mednarodne brigade, zbirala materialno pomoč in razvila propagandno dejavnost.

bivših internacionalnih brigad, ampak hkrati oklevetati in oblatiti internacionalne brigade sploh in jih pokazati kot leglo imperialističnih špijnov in agentov. Do tako ostudne klevete je mogel priti samo oni, ki ni samo zapustil internacionalizem, ampak je postal tudi nasprotnik in sovražnik internacionalizma. Slavne internacionalne brigade so klevetali nemški in italijanski fašisti, angloameriški imperialisti in njihovi sluge po vsem svetu. Ako sedaj kdo iz držav socializma in ljudske demokracije kleveta internacionalne brigade, ne pomeni to ničesar drugega, kakor da je agent imperializma ali pa je sam v svojem nacionalizmu in soviziizmu oslepel in pobesnel. Sumiti v čast internacionalnih brigad, sumiti in obtoževati njihove borce, da so množično bili agenti in špijoni imperialistov, pomeni isto, kakor napadati naj-revolucionarnejše tradicije borbe mednarodnega proletariata v preteklih 30 letih. Konferenca se je končala z navdušenimi ovacijami Centralnemu komiteju Komunistične partije Jugoslavije in voditelju naših narodov tov. Titu. Tudi kočevski rudarji so se vključili v borbo za večjo storiinost Zaradi zastarelosti in pogostih vremenskih nepriklj, ki ovirajo dela na dnevnem kopu, kočevski rudnik doslej ni mogel izkazati enakih uspehov v izpolnjevanju planskih nalog kakor drugi rudniki v Sloveniji. Da čim prej nadomestijo izpade v proizvodnji, so tudi kočevski rudarji po zgledu Alija Sirotanovića in drugih najboljših rudarjev Jugoslavije začeli borbo za večjo produktivnost dela. Preteklo nedeljo je v kočevskem rudniku tekmovalo 15 rudarjev, ki so hkrati delali na šest delovnih mestih. Ti rudarji so v 8 urah izkopali toliko premoga, kolikor znaša polovica običajne dnevene proizvodnje. Povprečno so presegli normo za 153 %, najboljša skupina rudarja Gričarja pa je klub ročnemu vrtnju lukenj presegla normo za 252 %. Tako velikih delovnih uspehov kočevski rudarji doslej še niso nikoli zabeležili. Po tekmovanju so skupaj z vodstvom rudnika in sindikalne podružnice pridobili slovesnost, s katere so poslali Centralnemu komiteju KP Slovenije resolucijo, ki obsoja klevetnike naše države in izraža popolno zaupanje in predanost našemu partijskemu in državnemu vodstvu. Na zagrebškem veleseljmu bodo razstavljale štiri najboljšje obdelovalne zadruge Na bližnjem zagrebškem veleseljmu bo obširno prikazan tudi napredek in razvoj našega socialističnega kmetijstva. Tako bo med drugim do podrobnosti prikazano delo in uspehi starih najboljših obdelovalnih zadržim v državi in ene splošne kmetijske zadruge z njenimi uspehi na zadržim ekonomij. Kot najboljša obdelovalna zadržim poljedelskega tipa bo na veleseljmu razstavljala zadržim »Njogoš« v Lovčencu (Ljudska republika Srbija), kot najboljša zadržim živinorejskega tipa bo razstavljala zadržim »Lazaro« polje v Ljudski republiki Makedoniji, kot najboljša zadržim vrtnarskega tipa obdelovalna zadržim »Jerko Ivančič« iz Splita in kot najboljša zadržim sadjarskega tipa zadržim »Osojnik« iz Slovenije.

Boštanjska zadržim ekonomija kaže pot v obdelovalno zadržim

Sevnica, 15. septembra Ko je letos ob koncu marca boštanjska kmetijska zadržim ustanovila svojo zadržim ekonomijo, si pešiča zadržimnikov, ki so povezali svoje življenje s komaj porojeno ekonomijo, se ni mogla misliti, da bodo postali že do te jeseni tako čvrsto in zivo jedro socialističnega kmetijstva v Boštanju. Z deset in deset kosov zložena zemlja je bila prazna, izčrpana. nKar lahka je bila, če si jo vzela na dlan,« pravi Lojze Jekoš, ko ti pripoveduje o tistih marčevih dneh, ko je komaj nekaj ljudi začelo na desnem bregu Savke veliko bitko. Zdi se, da bi Lojze rad s tem edinim stavkom povedal vse in preskočil tiste najtežje dni, kakor da jih ni bilo. »Za pravega socialisto ne sme biti težav...« ti se navzre z dobro voljo, pa radosten in ponosen hodi s teboj iz hleva v hlev, od njive do njive. Kdo bi v teh jesenskih dneh mislil na težave, ki so bile? Dolge, lepe njive

ve za Savo so po petih mesecih trdega dela bogato obrodile. Debele krmske pese, čudovito lepega paradiznika, pa paprike, na krompirja se ne da zatajiti. Ekonomija se je obnesla! Pet, šest ljudi je na 20 hektarjih zmagovalo! Krive in škodoželjne preroke sedaj bodo deje v oči pridelki in sadovi skupnega, socialističnega dela. Omahljivcem in mlacnežem odpirajo pot, na katero bo treba, če hočeš več, bolje in ceneje pridelati! Rudarji v Trbovljah pa ne morejo prehaliti pridelke z boštanjske zadržim ekonomije! Marijiva Jekoševa žena mi je odkopala dva, tri grme krompirja. Malokje se tako debelo vsuje izpod rovnice. Računamo, najmanj 220 stotov na hektar, približno trikrat več, kakor je leta 1947 znašalo povprečje krompirjevega pridelka v Sloveniji. Sadili so ga v raven in zraven gnojili. Tako so stari izčrpano zemljo že prvo pomlad, da jim je dala več kakor drugim, ki so imeli dobro in mastno gnojeno zemljo. »Okoli 15.000 kg ga bomo oddali!« se smehlja Lojze. Cutim, kako ga prevzema vesela misel, ker so že prvo leto uspeli in bodo lahko skupnosti dali prve sadove svojega skupnega dela. Potem mi nastejajo, koliko paradiznika, paprike, cebule in drugih vrtnin so že poslali rudarjem in delavcem. Novi ljudje na naši zemlji! Kako jim radostno sijejo oči, ko ti pripovedujejo, koliko so že prispevali skupnosti! Krmske pese, kakršno so pridelali na boštanjski zadržim ekonomiji, zlepa ne najdeš daleč naokoli. Kakor svinec se ti obesi na roki, ko jo potelkaš. Tri, tri in pol, tudi štiri kilogrami same pese. Ko preračunaš, vidiš: 800 stotov na hektar! Kdo bi ne festital takim borcem za visoke hektarske donose! Toda brez truda, brez skrbi in iznajdljivosti se kaj takega

ne da doseči. Zaman mi Jekoševa žena ni potožila, da so garali brez odnaha, a se je zraven vendarle veselo smejala, ker ve, da bo prihodnje leto delo že lažje. Z ovsom in ržjo letos še niso dosegli izrednega donosa, pač pa bo ajda med najlepšimi v Boštanju. V hlevih in svinjakh boštanjske zadržim ekonomije so zaenkrat še skromni. Toda Ciril Jontez in Stanko Grčar, dva mlada fanta, ki sta se v gozdarski brigadi oddoločila za zadržim ekonomijo, računata za nekaj let naprej. Prav tako Jekoševa Marica, ki skrbno streže prašičem. Na ekonomiji bodo posebno razširili svinjerejo, za katero imajo močno krmsko bazo. Verjetno bi v tem že letos dosegli znatnejše uspehe, če bi ne bili tako na tesnem v gospodarskih poslopih, kjer delijo prostor z režijskimi konji in gozdne uprave. »Ko se bo gozdna uprava umaknila, kakor nam že tako dolgo obeta, se bo naša svinjereja takoj najmanj za dvakrat povečala,« se jezijo člani ekonomije, ker se to vprašanje že tako dolgo zavlačuje in ovira ekonomijo v njenem napredku. V boštanjski zadržim ekonomiji je treba še prav posebej poudariti visoko delovno storilnost njenih maloštevilnih članov. Tu imamo sijajen primer, kako se da z dobro delovno organizacijo z manj delovne sile obdelati več, kakor povprečno obdelajo po naših kmetijah. Na ekonomiji dela povprečno 6 ljudi. Dva sta v glavnem pri žitni, tako da pride pri poljskih delih na delovno silo povprečno skoraj štiri hektarje obdelovalne zemlje. V prihodnjem letu pa so pričeli proizvodnogo plana 1949/50 spričo delovnega sile približno po 4 ha orne zemlje. Za

Ponos zadržim ekonomije: 4 kg težka krmska pesa

Lojze Jekoš in njegova žena, najbolj prizadevna in zavedna člana zadržim ekonomije

Protestna izjava naših borcev v Španiji
Ne dovolimo nikomur, da bi sramotili svetle žrtve in grobove naših padlih borcev

Pred 13 leti smo se zbrali kot revolucionarni borci proti fašizmu, da bi s puško v roki branili pravico stvar španskega ljudstva. Tedaj smo se hkrati borili tudi za svobodo naše dežele, za zmago vseh revolucionarnih in naprednih gibanj, za napredek človeštva. Danes smo se znova sestali, da odločno dvignemo svoj glas tako zoper nečastne in umazane namere ZSSR in držav informburoja ter njihovih napadov na svobodo in neodvisnost socialistične Jugoslavije, kakor tudi za obrambo časti španskih borcev, ki so tudi postali predmet najgobnejših obrekovanj v nesramni gonji zoper našo državo.

Brezobzirna gonja, ki jo vodijo že drugo leto zoper našo socialistično domovino, zoper našo državno in partijsko vodstvo, se čedalje bolj pogreza v blato brezčastnosti, uporabljajoč taka sredstva in metode, ki jih po svoji umazanosti ne moremo primerjati z ničemer podobnim v zgodovini delavskega gibanja in revolucionarnih borb.

Če posebno mesto v tej gonji zoper našo državo zavzema vsekaršično obtožnica, ki so jo vložili uradni madžarski organi zoper bivšega člana Politburoja Centralnega komiteja Partije madžarskih delovnih ljudi in zunanega ministra - Laszla Raika, in sicer tisti del, kjer se obrekuje Jugoslavijo in kjer se, med drugim, na najpogostejši način obrekuje bivši prostovoljec španske republikanske vojske iz Jugoslavije.

Kako daleč so zabredli pristaji informburoja v Madžarski, kaže dejstvo, da v obtožnici razglasajo za gestapovce 150 španskih borcev, ki so prišli 1. 1941 v Jugoslavijo iz francoskih koncentracijskih taborišč in pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije, aktivno sodelovali v organizaciji in vodstvu vstaje in ljudske revolucije v naši državi. Ko navajajo brezobzirno laž, da je bilo 150 španskih prostovoljcev, ki so se vrnilii v državo, da se bere za svobodo in neodvisnost domovine proti fašističnemu navalu, gestapovskih vohunov, dejansko trdijo, da so tudi vse naše enote narodnoosvobodilne vojske, ki so jih ti po večini vodili, tudi orodje v rokah gestapovcev in inozemske špijone. To govore o državi in ljudstvu, ki sta dala 1.700.000 žrtev v borbi proti fašizmu, za svobodo in neodvisnost naših in drugih zaslužnih narodov.

Takšno obrekovanje so si lahko izmislili samo ljudje, ki so izgubili vsako človeško dostojanstvo in jim je bila vsaka revolucionarna borba ter ne obtožilo nobene piete pred svetimi žrtvami in heroji tako španske, kakor tudi naše osvobodilne volne.

Naši in svetovni demokratični javnosti je znano, da se je 1.200 sinov naših narodov nesebično borilo v vrstah španske republikanske vojske proti nemško-italijanski fašizmu in njihovega hlapcu Francu. Manj znano je dejstvo, da je nad 600 naših tovarišev izrebrilo svoje življenje pod židevi Madrida, v Jeranski oljnih galih, na arasonskih gorah in drugih španskih bojiščih. Iz vrst naših borcev je izšlo 143 oficirjev španske republikanske vojske, 133 podoficirjev, 48 političnih komesarjev, dočim je bilo 35 tovarišev sekretarjev partijskih organizacij v raznih enotah španske republikanske vojske.

O španskih borcih iz Jugoslavije so povalvno govorili vsi pošteni antifašisti, čeprav nismo zahtevali pohvale in priznanja, ker smo se samo oddolžili kot borci proti fašizmu in kot sinovi naših narodov.

Po resoluciji se vse stvari postavljajo na glavo, začne se doba potvarjanj, laži in obrekovanj, not, izvajanj, prav do največjih budimpeštanskih umazanij o španskih borcih iz Jugoslavije kot gestapovskih vohunih.

Posiljavlja se vprašanje, ali je to slučajno obrekovanje neodgovornih ljudi? Po vsem tem, kar se je pripetilo od bukareške resolucije do danes, lahko pridemo do jasnega zaključka, da to ni niti najmanj slučajno.

Vi deti je, da je nekaterim danes v interesu, da se bližajo naši ljudje, ki so pred 13 leti vzele orožje v roke ter so se borili proti fašizmu, ljudje, ki so si v dolgoletnih borbah pridobili ljubezen in spoštovanje svojega ljudstva, ljudje, ki jih je delovno ljudstvo dvignilo na najodgovornejša mesta v državi; kajti ti ljudje, ki so svoji inter-

nacionalizem pokazali ne v besedah, temveč v dejanjih, so napoti voditeljem protijugoslovanske gonje, ker obsojajo resolucijo informburoja ter se bore proti neenakopravnim odnosom med socialističnimi državami, ki jih danes žele vsiliti socialistični Jugoslaviji vodilni ljudje Sovjetske zveze.

Njih se, kot je videti, prav nič ne tiče, da razglasajo španske borce iz Jugoslavije za gestapovske agente in blatijo junaške mednarodne brigade. Blatijo ne samo nas zive, ampak tudi tiste številne naše tovariše, ki so se v 1941. leta v državo in padli junaške smrti na celu naših enot. Med temi 150 tovariši je bilo tudi 15 naših narodnih herojev, in sicer: Marko Oreškovič, Franc Rozman, Vlado Cetkovič, Franjo Ogulinac-Sejlo, Milan Blagojevič, Slobodan - Danko Mitrov, Ratko Pavlovič, Ahmed Pešanagić, Branko Kršmanovič in Milenko Cvitkovič, ki so dali svoje življenje v borbi proti okupatorjem ter domačim izdajalcem, kakor tudi zivi narodni heroji, španski borci Ivan Haris, Peko Dapčević in Stanko Semič-Daki, dočim so številni drugi padli junaške smrti kot borci in komandanti naših slavni enot.

Mi, tovariši padlih narodnih herojev, in naši narodi ne dovoljujemo nikomur, da bi nesramno klevetali svetle žrtve in grobove padlih borcev: najmanj pa ljudem, ki so brezobzirno in daleč od svoje države ter ljudstva prebili ves čas vojne, ko smo mi in naši padli tovariši krvaveli tako za svobodo naših narodov kakor tudi za svobodo drugih zaslužnih narodov. Od podcenjevanja naše osvobodilne borbe do teh najhujših klevet je bil samo en korak. Madžarski informburojci so napravili tudi ta korak in s tem še enkrat pokazali bistvo ter metode protijugoslovanske gonje.

Te metode so priše jasno do izraza tudi v obtožnici proti Raiku, katere osti je naperjena proti naši Jugoslaviji, da bi podprli kampanjo, ki je dosegla visok v zadnjih notah vlade Sovjetske zveze. Organizatorjem gonje proti Jugoslaviji je vseeno, kaj uporabljajo v tej kampanji, samo da pošlejo čim več umazanih besed na našo Jugoslavijo in njenih voditeljev. Njim je dovoljeno, uporabljati očitivne laži in podkivanja, kar velja tudi za obtožnico proti Raiku, ki govori o njegovih zvezah z Jugoslavo. V tej obtožnici je med drugim poudarjeno, da se je Raik povezal z Jugoslavo, borci mednarodne brigade v francoski koncentracijski taborišči Girs, Vernon, Saint Cyprien, ki so bili baje tudi vohuni. Omenjena so imena Aleša Beblerja, Ivana Gošnjaka, Božidar Maslarica, Koste Nadja in Karla Mrzoviča. Klevetajoč naše najboljšo tovariše, niso ljudje, ki so sestavljali obtožnico, upoštevali resnice. Znano je n. pr., da niti Maslaric niti Bebler niti Mrzovič niso bili v omenjenih tabo-

riščih, ker je bil Maslaric premečen iz Španije v severno Afriko, od tam pa 1. 1939 v ZSSR, dočim sta bila Mrzovič in Bebler evakuirana iz Španije kot teška ranjenca že po letu 1938, in to neposredno v Pariz, od kod pa jih je poslala Komunistična partija Jugoslavije na delo v državo. Ta laž, ki nas kot španske borce takoj zspodni podli klevetniški naše države, dočim na drugi strani jasno govori, iz kakšnega gradiva je sestavljen tisti del obtožnice, ki govori o Raikovih zvezah z Jugoslavo.

Dočim na sramoten način klevetajo poštene borce, pa sovjetska nota štiti n. pr. tipe, kakršni je likvidator in vohun francoskih petainovcev Nikita Kovačević, ali pa, kakor se v noti imenuje, Cudnovski Alfred Vidovič, cigar sovražno delovanje v francoskih taboriščih je znano članom mednarodnih brigad iz številnih držav.

Ko protestiramo proti najhujšim klevetam zoper nas in našo državo, moramo mi, bivši prostovoljci španske republikanske vojske, poudariti, da so neposredni odgovorni za take klevete voditelji VPK(b), ker so dali, začeni s pismi naši Partiji pa vse do zadnjih not, ton in smer ter dejansko organizirali vso protijugoslovansko gonjo, ne da bi zbirali izraze in sredstva v tej kampanji in se zavestno izogibali bistva spora - vprašanja odnosov med socialističnimi državami in vprašanja enakopravnosti ter iskrenega sodelovanja med komunistični partijami, želeč se izogniti odgovora na to povalvno načelno vprašanje, ki je življenjskega pomena za ves socialistični tabo.

Ta in taka gonja, katere dokazi so laž, grožnje in grdi izrazi, kaže samo, kako globoko krizo preživlja sodobno delavska gibanje, koliko škode povzroča ta gonja socialistični fronti kot celoti, hkrati pa daje hrano imperialistom in volnim hujskačem v njihovi borbi proti naprednemu človestvu.

Mi, bivši prostovoljci španske republikanske vojske, ki smo dosledni svoji borbi v preteklosti, bomo dali tudi v prihodnje vso možno pomoč našemu Centralnemu komiteju in tov. Titu in se bomo borili do zmage resnice o naši državi, do zmage načela medsebojnega spoštovanja in enakopravnih odnosov med socialistični državami. Prepričani smo, da bo resnica o naši državi in naši borbi prodrla do vseh pošteni ljudi na svetu. Zato pozivamo tudi naše tovariše, bivše prostovoljce in brigade iz drugih držav, naj ne gredo molče preko klevet, naperjenih proti socialistični Jugoslaviji, kajti kakor pred 13 leti mi bila španska stvar samo stvar španskega ljudstva, temveč vsega naprednega človeštva, tako tudi danes vprašanje resnice o Jugoslaviji ni več samo naše notranje vprašanje, temveč tudi stvar vsega naprednega človeštva.

Wallace proti sabotiranju Rooseveltove politike v ZDA

New York, 14. sept. (Tanjug). Na sestanku več tisoč voditeljev in aktivistov progresivne stranke ZDA je imel bivši podpredsednik ZDA Henry Wallace govor, v katerem je ostro kritiziral Trumanovo vladno zaradi sabotiranja Rooseveltove politike.

Wallace je izjavil: Ameriški narod želi mir in so mu tuji mrznja, zatekanje k sili in vmesavanje v notranje zadeve drugih narodov. Trumanova vlada se je posvetila reševanju preživljenih režimov na vsem svetu, ki jim pošilja orožje in dolare. Organi tiska in vlade skušajo iz spopovanja do svojih gospodarjev - monopolov, predočiti vse ostanke svetovne reakcije kot zaščitnika demokracije in svobode. Pod plaščem te propagande trošijo milijone dolarjev za oboroževanje in brezsmiselne vojske pustolovščine. Izdani so skoraj vsi ameriški ideali. Ameriški državni voditelji izdajajo demokracijo v svoji deželi in se tudi v imenu demokracije vmešavajo v notranje zadeve tujih držav.

Govorec o programu progresivne stranke, je Wallace dejal, da je njen smoter borba proti vojni in brezposelnosti ter za mir in demokratične pravice. Wallace je odločno obsodil dejstvo, da se v ZDA teptajo državljanske pravice, razganjajo zborovanja, nezakonito aretirajo državljani in silijo črnici, da zive v pogojih stalne diskriminacije in strahu za življenje ter da se ZDA vedno bolj spreminjajo v policijsko sodnega in vojnega ministrstva ter policije.

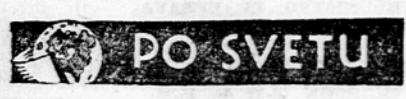
Gospodarska depresija v ZDA

Washington, 14. sept. (Tanjug). Zmanjšanje izvoza ameriškega blaga v juliju za 207 milijonov dolarjev v primeri z junijem in zmanjšanje uvoza blaga za široko porabo za 75 milijonov v istem razdobju priča o nazadovanju trgovinske delavnosti v vseh gospodarskih panogah ZDA. Izvoz ZDA v države Marshalllovaega načrta je padel od 4967 milijona dolarjev v juniju za 279,8 milijona dolarjev v juliju. V tem razdobju so najmanj izvažali v Francijo, Italijo in Veliko Britanijo. Tudi izvoz ZDA v azijske države Marshalllovaega načrta se je zmanjšal v razdobju junij-julij za 2,8 milijona dolarjev. Skupna vrednost blaga, uvoženega v ZDA iz držav Marshalllovaega načrta, se je zmanjšala od 65,7 milijona dolarjev v juniju na 57,6 v juliju.

Češkoslovaške oblasti so preprečile udeležbo jugoslovanskega delegata na seji Mednarodne organizacije novinarjev

Beograd, 14. sept. (Tanjug). Danes se je začelo v Pragi zasedanje izvršilnega odbora Mednarodne organizacije novinarjev, ki je sklicano v zvezi s pripravami za bližnji kongres Mednarodne organizacije novinarjev, ki bo meseca oktobra v Bruslju. Na zasedanju izvršilnega komiteja Mednarodne organizacije novinarjev v Pragi bi moral Zvezo novinarjev Jugoslavije zastopati tovariš Ivo Sarajčić. Toda češkoslovaško veleposlanstvo v Beogradu je sporočilo, da zunanje ministrstvo CSR neče izdati potnega dovoljenja jugoslovanskim delegacijam. Zveza novinarjev Jugoslavije je zato poslala izvršilnemu odboru Mednarodne organizacije novinarjev v Pragi protest naslednje vsebine:

Jugoslovanskim novinarjem je jasno, da je to razlikovalno početje češkoslovaških oblasti proti predstavnikom jugoslovanske novinarske organizacije samo sestavi del tiste nezasišane protidemokratske gonje, ki se danes

Uspehi sovjetske industrije, Sovjetska industrija je začela izdelovati nova dvigala za metalurško industrijo in rudnike premoga. Izdeluje velika dvigala z zmogljivostjo 175 ton za polnjenje visokih peči in toplinskih peči z odprtim nakladališčem, električna dvigala za globoke jaške, verižna dvigala, močne magnetne prenosnike za strojne tovarne itd. Strojna industrija je povečala proizvodnjo za 65%, v zadnjih dveh letih so namestili nad 100 novih dvigal v rudnikih doneških in moskovskega bazena ter v rudnikih železne rude v Krivem Rogu.

»Reynolds News« prinaša članek o bedi in siromštvu španskega naroda pod frankističnim režimom. Dočim bogataši ne čutijo pomanjkanja, je dnevni obrok kruha delovnih ljudi okrog 120 g. Kosilo kmetijskega delavca je kosček črnega kruha in kosček dinje. Brezposelni ne dobivajo nobene podpore. Casopis poudarja, da biva v Barceloni več tisoč ljudi v podzemnih kočah ob železniških nasipih. Oblavna groze, da bodo izgnali iz stanovanj ob obali še več tisoč ljudi, da bi tako uredila obalo, ki naj bi bila kar »najbolj privlačna« za turiste. Lačno prebivalstvo išče hrano po vogaiah in po smetiščih. »Vsakdanji prizor je, da otroci in svinje rijejo po gnojiščih, iščeč hrano.« zaključuje list.

Obnavna proti »Primorskemu dnevniku« Zgradba obtožbe se je porušila

Trst, 15. sept. Včerajšnji osmi dan sodne obravnave proti odgovornemu uredniku »Primorskemu dnevniku« je bil eden izmed najvažnejših. Na vrsti je bilo namreč soočenje nekaterih prič obtožbe in obrambe, ki je po angleškem kazenskem postopku obstajalo v tem, da je predsednik sodišča še enkrat stavljal vprašanja, ki jih je predlagala obramba, ali je smatral sam, da so potrebna.

Kljub tej pomanjkljivosti v soočanju je včerajšnja obravnava znova dokazala, da so nekateri soferje, ki so bili zaslišani na SIB, v resnici pretepli. Priče obrambe so večerj še enkrat jasno in odločno potrdile svoje prejšnje izjave, tako da ni nobenega dvoma o tem, da govorijo resnico.

Včerajšnja obravnava je postavila na laž glavno pričo obtožbe A. Badovinjca, s katero je hotela obtožba dokazati, da soferji niso bili pretepani. Badovinjčeva trditve, da je ves čas zasliševanja sedel v sobi na nekem polomljenem stolu, se je namreč

Ameriške kapitalne investicije na Japonskem stalno rastejo. Družba Ford Motor je investirala nad 75 milijonov funtov sterlingov v japonsko kemično in keramično industrijo ter nadaljnjih sto milijonov funtov v električno industrijo. Veliko so investirali tudi Dupont, Westinghouse, General Electric, International Telephone in ameriška družba za pridobivanje svinca. Slednja ima najbrj polovico delnic japonske kemične industrije.

Kanadska policija uničuje knjige z napredno literaturo. »Gazette«, ki izhaja v Montrealu poroča, da je policija vdrila v neko knjigarno v Montrealu in zaplenila nad 2000 knjig, ker so baje vsevalove »komunistično propagando«. To je že drugi primer v kratkem času, da je policija v Montrealu vdrila v knjigarno in uničila več tisoč knjig. Med zaplenjenimi knjigami so tudi dela Turgenjeva, Čehova in drugih ruskih pisateljev.

Vohuni iz Madžarske - informburojske „zdrave sile“

Pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu se je znašla skupina vohunov, ki smo jo dobili kot informburojsko blago iz Madžarske. Med devetimi obtoženci jih je bilo šest neposredno v službi madžarske obveščevalne službe, trije pa so jih podpirali v Jugoslaviji. Vsa deveterica značilno predstavlja informburojske zdrave sile, ki se po čudoviti iznajdljivosti voditeljev protijugoslovanske gonje rekrutirajo iz samih propalic.

Obtoženi Peter Husta je od začetka vojne prostovoljno služil v madžarski fašistični vojski. V Karpatih je bil ujet od Rdeče armade. Ker je kot tihotapec in veriznik dobro poznal pota čez mejo, je postal nastavljenec madžarske obveščevalne službe. Tudi Janoš Szabo je bil tihotapec, poleg tega pa tudi tat. Ko so ga na Madžarskem zaradi tatvine zaprli, so sčasom odkrili njegove sposobnosti in sprejeli so ga v vohunsko službo.

Peter Husta je sprva prenašal iz Madžarske v našo državo tisk, ki je blatil Jugoslavijo in njene narode. Ko se je pri tem poslu izkazal in si je pri nas za razširjenje takega tiska pridobil nekaj pomočnikov, je dobil čedalje važnejše vohunske naloge. Za svoje gospodarje je zbiral podatke političnega, gospodarskega in vojaškega pomena. Husta in Szabo sta pri vohunski službi dobila za pomočnike pri nas ljudi, s katerimi sta se že popreseznanila kot tihotapca in prikupčevalca.

Sandor Sudolski in Karol Sabađoš ta bila tudi prej tihotapca in črno-borzičanja. Tudi ta dva sta bila na

vojsko, in povedali so mu natanko, o čem bi moral kot vojak poizvedovati in poročati. Za primer, da ga v vojaško službo ne bi sprejeli, so mu naročili, da se mora vrniti v kako kmetško zadrugo.

Do tega ni prišlo, ker je bila vsa deveterica zajeta pri vohunskem poslu. Pri vohunih so našli toliko gradiva za obtožnico, da bi bili vsi zločinci dokazani tudi brez priznanja. Bramčili so imeli na razpravi lahko delo. Prosilii so, da bi sodišče upoštevalo priznanje obtožencev ter tudi to, da so največji zločinci tisti, ki so jih uvedli v vohunsko službo.

Srbska akademija obsoja informburojsko gonjo

Znanstveni delavci in vsi drugi delovni ljudje Srbske akademije znanosti in Srbskega muzeja so s svojo resolucijo takole označili note vlade ZSSR in vso informburojsko gonjo: Zadne note sovjetske vlade globoko žalijo vse delovne ljudi naše socialistične domovine. Po svojem duhu in vsebini so te note brez primera v odnosih med samostojniimi državami odkrivajo pa tudi revizionizem in izdajo načel marksizma-leninizma. Note so tudi izraz onemoglega besa nekaterih voditeljev velike socialistične države, ki se trudijo, da bi brez izbiranja sredstev preprečili zmago socializma v naši državi in zmago resnice, ki je na strani naše Partije in naših narodov, namesto da bi pomagali našim narodom in vsemu naprednemu gibanju na borbeni poti k boljši bodočnosti.

Delovni ljudje visoke znanstvene ustanove ogorčeno zavračamo vsa obrekovanja v teh notah, ker vemo, da je staljša naše Partije in naše vlade v vseh vprašanjih pravilno ter v duhu doslednega izvajanja marksizma-leninizma pri graditvi socializma ter pravih odnosov med socialističnimi državami.

Obiskovalcem zagrebškega velesejma

Uprava zagrebškega velesejma obvešča, naj kupi vsak obiskovalec zagrebškega velesejma ob odhodu celozvoznico. Ob obisku velesejma bo dobil v Zagrebu pota, da je bil na velesejmu. S tem potrdilom se bo vrnil s kupljeno vozovnico brezplačno v kraj odhoda. Opozarjamo potnike, da ne smejo spreminjati vlaka ali razreda. Vrniti se morajo po tisti poti, po kateri so doptovali. Domači obiskovalci lahko izrabijo ugodnost pri odhodu od 9. septembra do 2. oktobra, pri vrnitvi pa od 17. septembra do 10. oktobra 1949, domači razstavljalci pri odhodu od 3. septembra do 2. oktobra in pri vrnitvi od 17. septembra do 17. oktobra 1949. Urad za prenočišča, prehrano in bivanje v Zagrebu je v prostorih mestnega turističnega urada Zagreb, Zrinjevac 18, telefon 25-373. Redne vstopnice za velesejem stanejo 20 din za en obisk in 10 din za ožicirje in podoficirje Jugoslovanske armade pri posameznih obiskih. Sindikalne podružnice imajo popust samo pri skupnih obiskih in plačajo 10 din za vsako vstopnico. Pri skupinskih obiskih plačajo šole in vojski 5 din za vstopnico. Vse skupne obiske je treba prijaviti vsaj dan pred prihodom pisмено upravi zagrebškega velesejma. Velesejem bo odprt za razstavjalce od 7. do 18. ure, za obiskovalce pa od 8. do 18. Zagrebški velesejem bo odprt 17. t. m.

Proslava 100 letnice železnic FLRJ

PETEK 16. septembra: Koncert KUD-a Vinko Jedut iz Zagreba - velika filharmonična dvorana, ob 20; Dramska predstava »Vasa Zeljeznovaz (Gorki) KUD-a Branko Cvetković iz Beograda - Opera, ob 20;

SOBOTA 17. septembra: Promenačni koncert železniških godb na pihalu SKUD-ov: Angel Besednjak (Maribor), France Prešeren (Celje), v Zvezdi: Viktor Strel (Zidani most) in Tine Rožanc (Ljubljana) pred Narodnim domom, ob 17;

Oficielna svečana akademija - Opera, ob 20.

A strica pred volitvami

8. oktobra bodo v Avstriji parlamentarne volitve. V začetku letošnjega leta je kazalo, da se bo predvolitvni boj bil v glavnem med obema vladnima strankama, med ljudsko (ÖVP) in socialistično stranko (SPÖ). Ljudska stranka je računala na sigurno zmago, ker je upala, da bo s pomilostitvijo bivših nacistov, za katere se je v parlamentu skupno s socialistično stranko zavzemala, pridobila veliko število novih glasov. V ta namen se je funkcionar stranke Raab celo pogajal z bivšimi SS in drugimi nacističnimi voditelji v Linzu. Ko je to zvedel notranji minister socialist Helmer, je dal te ljudi aretirati kar na sestanku z Raabom, v njegovi navzočnosti. V začetku predvolitvne kampanje se je za pomilostitev nacistov zavzemala tudi socialistična stranka in je skupno z ljudsko stranko »bobjokoval« usodo teh »nesrečnežev«, ki so bili le žrtve nacizma. Čim pa je postalo jasno, da so bivši pristaji nacistične stranke bolj naklonjeni ljudski stranki, je socialistična stranka čez noč spremenila svoje stališče, in kot nedvomen dokaz zato je v parlamentu preprečila zakon o splošni amnestiji, ki ga je predložila Ljudska stranka.

pa hkrati propagira geslo, da se mora vsak Avstrijec čutili kot del velikega nemškega naroda.

Ker predstavlja stranka neodvisnih opozicijo proti ljudski stranki, se ta z vso ljubosumnostjo upira njenemu vplivu, ki se je močno razširil tudi na njene pristaje. Zveza neodvisnih jih prizadeva celo več skrbi kot pa socialistična stranka, ki se mora boriti s težkočami v lastnih vrstah. Ljudska stranka se v parlamentu srdito bori zlasti proti priznanju Zveze neodvisnih, ki po izjavah dr. Krausa predstavlja eno tretjino avstrijskega prebivalstva. Po drugi strani se socialistična stranka, ki je sprevidela, da nacistična voda noče goniti njenega mlina, zavzema za priznanje Zveze neodvisnih, računajoč, da bo s tem oslabilo vrste Ljudske stranke.

Največjo skrb pa prizadeva socialistični stranki njen notranji razkol, ki se je razširil tako v vrhovih stranke kot med njenim članstvom, to je med delavstvom, ki tvori jedro stranke. Od tega razkola je prišlo zaradi politike strankinje vodstva, ki je izdalo interese delavstva in se popolnoma prevrglo interesom domačih in tujih kapitalistov. Tej politiki vodstva se je upiral Erwin Scharf, eden voditeljev socialistične stranke, ki se je z orožjem boril proti fašizmu. (Scharf je borec NOV Jugoslavije).

Kot član izvršnega odbora socialistične stranke je izdal Scharf brošuro »Ich darf nicht schweigen«, v kateri razkrižnava sedanje vodstvo socialistične stranke kot reakcionarno in izdajalsko. Zaradi te brosure je bil izključen iz stranke, ki je s tem smatrala stvar za likvidirano. Kmalu pa je postalo jasno, da je treba s Scharfom računati in vodstvo stranke se je lotilo nasilnih ukrepov proti njegovim smiselnikom, da bi zatrla gibanje. Nekaj njegovih pristajev so izključili iz stranke. To pa je povzročilo, da so začeli mnogi funkcionarji, predvsem iz nižjih organov stranke, sami izstopati. Tem so sledili mnogi delavci, kar je stranko precej oslabilo. Na volitvah bo Scharf nastopal skupno s komunistično partijo Avstrije.

Zelo pomemben dogodek za Korosko je tudi izključenje iz socialistične stranke Alberta Scharfa, očeta E. Scharfa, ki je bil deložni šolski inšpektor in župan na Vrbi ob Vrbskem jezeru ter pri ljudeh zelo priljubljen. Le ta je pritegnil za seboj zlasti učiteljstvo. Zanimivo je zlasti to, da je bil A. Scharf odstopil kot župan na zahtevo Ljudske stranke, ki tako namerano slabi socialistično. Ervin Scharf ima kot borec NOV, torej priča tega, kar se je dogajalo v Jugoslaviji med vojno, pozitivno mišljenje o Jugoslaviji. Prav to je verjetno tudi vzrok, da apostoli komin-

forma v vodstvu komunistične partije Avstrije pred nje se niso postavili vprašanja resolucije. Tudi večina pristajev njegovega gibanja ne odobrava klevetniške gonje proti KPJ in jugoslovanskim narodom. Teško je prepričati ljudi, ki so bili priče herojskim naprom KPJ in njenih žrtev v borbi proti fašizmu, da je ta partija postala izdajalska ter prešla v imperialistični tabo.

Koroški Slovenci bodo nastopili na teh volitvah samostojno, združeni okrog Demokratične fronte delovnega ljudstva, edine organizacije, ki dosledno zastopa in brani interese slovenskega ljudstva na Koroskem. Ob ustanovitvi 17. julija si je postavila Demokratična fronta jasen program, boriti se proti zatiranju, za enakopravnost in socialne pravice koroških Slovencev, za prijateljstvo med slovenskim in avstrijskim prebivalstvom na Koroskem, kakor tudi za prijateljstvo z Jugoslavijo, ki je prava domovina koroških Slovencev. V volivni kampanji, ki jo je začela Demokratična fronta 1. septembra, so po številnih krajih Slovence Koroske predvolivna množična zborovanja, na katerih izražajo koroški Slovenci trdno odločenost in voljo, da z vsemi silami podpo Demokratično fronto na oktobrskih volitvah in pokažejo, da zdaj bolj ko kdaj prej zahtevajo tiste pravice, ki jim gredo.

Z dviganjem proizvodnje odgovarjamo obrekovalcem

Maribor, 15. septembra. V torek je bilo v Mariboru veliko protestno zborovanje, kjer so delavci iz mariborskih tovarn in podjetij ter ustanov in prebivalci mesta Maribora enodušno obsodili ravnanje naših informbirojskih sovražnikov. Transparenti in parole, ki so jih nosili udeleženci, so govorili o zvestobi naši Partiji, o še večjih delovnih naporih in o zgražanju nad sovražnostmi, s katerimi nas obsipajo informbirojske države. Pet in dvajset tisoč glav množice je navdušeno sprejela resolucije tovarništvu Titu, Centralnemu komiteju LKM in izvršnemu odboru Svetovne federacije demokratične mladine v Parizu. V resoluciji tovarništvu Titu poudarjajo med drugim:

Cim bolj se bo stopnjevala sovražna propaganda proti naši Partiji in državnemu vodstvu, tembolj se bomo trudili pri izpolnjevanju naših nalog. Tekmovanje po Sirotanovičevem načinu po naših tovarnah se širi v tovarni avtomobilov, v tovarni France Leskovšek, v Mariborski tekstilni tovarni, v Predilnici in tkalnici, v Tovarni volnenih in vigonih izdelkov ter drugih podjetjih naše brigade visoko presega postavljene norme in dosegajo v proizvodnji nove rekorde, o katerih tudi v inozemstvu še niso slišali. Ob ljubljamo ti, tovarništvu Titu, da bomo razširili frontno tekmovalstvo na vso našo industrijo in tako pač najbolje odgovorili tistim, ki nas obrekujejo.

Odgovorili jim ne bomo s praznimi, dolgovezniimi notami, temveč s svojimi stroji in delom za dvig socialistične proizvodnje.

Člani sindikata lesne industrije v Slovenjgradu so v svoji resoluciji naglasili, da nas ne more nobena laž in tudi nobena sila odvrtiti od poti, po kateri nas vodi naša slavna Partija s tov. Titom na čelu. Note sovjetske vlade so neresnične in popolnoma v skladu z zahrbitno predajo naših koroških bratov. Toda tudi krivice, kakršna je ta, in vse grožnje ne bodo preprečile zmage socializma v naši državi.

Več sto mladincev radganskega okraja je na zborovanju v Radgoni obsodilo ravnanja in nakane, s katerimi skušajo onemogočiti udeleževanje Ljudski mladini Jugoslavije v svetovnem naprednem mladinskem gibanju. Resnično, o naši državi, o naših narodih in naši mladini prodira kljub vsem oviram v svet in zmaga socializma pri nas bo tudi zmaga naše pravice.

Partijski in nepartijski vojni pošte st. 4271 so na svojem zborovanju naglasili, da so vsi napadi na naše državo in partijsko vodstvo posledica prepričanega poskusa za izkoriščanje našega prirodnega bogastva. Kakor smo pod vodstvom Partije in tov. Tita take poskuse za vselej preprečili, tako bomo dosegli tudi popolno zmago socializma v naši državi, je naglaseno v spomeniki, ki je bila sprejeta na zborovanju.

Zveza borcev mariborske oblasti bo v kratkem štela 25.000 članov

Na prvi redni skupščini Zveze borcev Nov za mariborsko oblast so delegati ugotovili, da je organizacija sicer dosegla precej uspehov, da pa so bili le-ti predvsem plod zavestnosti članstva ne pa organizacijskega dela. Tako je Zveza za mesto Maribor dala doslej 200.000 prostovoljnih delovnih ur, poličnikar okraj 14.000 ur in pujski okraj 7295 ur.

Osnovne organizacije Zveze borcev na vasi so bile premalo delavne. Med najboljšimi so v okraju Maribor-okolica, kjer so v štirinajstih združenih člani Zveze borcev predsedniki odborov. V slovenjgradskem okraju so na pobudo Zveze borcev ustanovili šest združenj, v pujskem okraju pa je nastala nova zadruga v Orešju na pobudo članov Zveze borcev iz zadruga

Osojnik. Invalidnin je rešenih 80%. Vsekakor bi jih bilo lahko več, če bi posamezne organizacije imele urejeno statistiko in evidenco nad osebnimi in rodbinskimi invalidi. Organizacija Zveze borcev NOV za mariborsko oblast šteje 17.461 članov. Pogoje za sprejem ima še 7168 borcev, tako da bo lahko v organizaciji v kratkem 25.000 članov. Okrajne organizacije bodo okrepile svoje delo s tem, da bodo razvile posamezne sekcije, poleg tega pa bodo okraji razdelili svoja področja na več sektorjev in bodo mesečno sklicane konference pripomožle k večjim uspehom. Vse okrajne organizacije Zveze borcev mariborske oblasti bodo v bodoče planirale svoje delo.

Brigada albanskih emigrantov na največjem črnogorskem gradbišču

Frontne brigade, ki delajo pri Skardrskem jezeru, in tudi mnogo ljudstva zetskega okraja je slovesno sprejelo delovno brigado, ki jo tvorijo begunci iz Albanije. Ta brigada je prihitela na pomoč črnogorskim brigadam v Golubovcu. Sprejem albanske brigade so prisostvovali predstavniki črnogorske vlade in KP Rdeče gore.

Albanska brigada nosi ime Koče Džodzeja, junaka KP Albanije in žrtve sedanjega albanskega režima. Komandant brigade je pri sprejemu poudaril, da hoče brigada pomagati jugoslovan-skim narodom, da se uresničijo davne sanje Rdeče gore in da bi tudi zavesti Albanci prispevali svoj delež pri izpolnitvi našega velikega gospodarskega plana. Sprejem albanske brigade se je

spremenil v veliko ljudsko manifestacijo in v podzvalu, ki je bil poslan maršalu Titu, so Albanci naglasili: "Narodi Jugoslavije so bili prvi, ki so pomagali našemu narodu ob strašni poplavi pred dvema letoma. Prve železniške proge, tovarne, elektrarne in drugi objekti v naši deželi so zgodovinski primer pravih socialističnih odnosov med velikimi in malimi državami. Se preden je padel naš učitelj in voditelj, cigar ime nosi naša brigada, kot žrtev sedanjega albanskega režima, smo spoznali lažnivost informbirojskih trditvev in prišli smo v Jugoslavijo, da tu delamo, kar doma nismo mogli, ter sodelujemo v borbi za zmago socializma, kateri se je v svo odločnosti posvetila KPJ z maršalom Titom na čelu.

NAŠI GRAFIKI NAPREDUJEJO TUDI PRI KULTURNO-PROSVETNEM DELU

Drugi kongres grafikov Jugoslavije je bil v sredo zaključen. Razstava v izložbenih oknih Narodnega muzeja pa bo še nekaj dni prikazovala napore grafičnega delavstva, da se knjige, brošure in časopisi širijo do nazakotnejše vasi. Poleg drugega nam daje ta razstava bežen pregled kulturno-prosvetnega dela med grafičnim delavstvom, ki ima ideološko-politično vsebino. To delo se je začelo že v naših partizanskih tiskarnah. V podzemeljski tiskarni »Podmornjci« v Ljubljani smo že l. 1941. proslavljali obletnico Oktobrske revolucije.

Kulturno-prosvetno in umetniško delo je po osvoboditvi dobilo množičen značaj. Tako imajo danes naši grafični kulturno-umetniško društvo »Jože Mošičič« in so mladinski mešani zbor, moški zbor, folklorna skupina ter ostale sekcije društva znane širom Slovenije, ki so to društvo znova in nova osvaja prva mesta. Mohorjeva tiskarna v Celju in njen kolektiv ima lepo ure-

jen rdeči koticček in sindikalno knjižnico, dramska skupina pa s svojimi nastopi krepi vezi med mestom in vasjo. Tudi tiskarna »Ljudske pravice« na zaostaja. Poleg kulturnega dela posvečajo vso skrb strokovnemu dvigu svojega članstva. Razgibano in pravilno delo je v marsičem pripomoglo, da je ta kolektiv prejel prehodno zastavo naše vlade.

V podstrešnih prostorih tiskarne »Slovenskega poročevalca« je nastala gledališka dvoranica in je dramska skupina nedvomno ena najboljših grafičnih diletanških skupin. Na dvorišču raste sindikalno igrišče, kjer bo dovolj zabave in razvedrila po težkem delu.

V vseh grafičnih podjetjih se razvija kulturno-prosvetno delo in ni ga podjetja, kjer ne bi bilo krožka za ideološko politično izobraževanje, dramskega odseka, pevskega zbora ali folklorne skupine.

KULTURNI PREGLED

Veteraj ob 11. je bila v prehodu nebotičnica odprta razstava na predne knjige, ki jo je priredilo Poverništvo za kulturo in umetnost pri Mestnem ljudskem odboru. Ob navzočnosti predstavnikov množičnih organizacij, založb in književnikov ter kulturnih ustanov je poverjenik za kulturo in umetnost pri MLO prof. Zvone Miklavčič s kratkim nagovorom formalno odprl razstavo in poudaril, da služi dvema smotrom, dvema praznikoma. Prvi namen razstave je, da ob II. kongresu grafičarjev Jugoslavije prikaže veliko in važno delavnost ter uspehe naše grafične industrije, njen drugi namen pa je, da ob Tednu napredne knjige, ki se prične to nedeljo, da zunanje poudarka temu kulturnemu prazniku.

Sama razstava, napravljena po načrtih arb. Borisa Gaberščika, je zavzela ves prostor nebotičnega pasaja. Kaže nam poleg partizanskega tiska vso obširno založniško delavnost v naši republiki v letih po osvoboditvi. Knjige so razdeljene po strokah. Leposlovne, mladinske, otroške knjige so v posebnih izložbah, posebej so sirokovne izjaje, znanstvene knjige, dela

marksizma-leninizma, dela naših knjiškov itd. Očna so opremljena z gesli, ki z raznih strani osvetljujejo pomen in družbeno vlogo knjige. Na razstavi ne manjka kipov velikano našega slovstva, grafičnikov itd.

Najbolj privlačen del razstave je v sredini pasaja. Tam vidimo pravo tiskarno in pred našimi očmi se odvijava ves proces nastanka knjige. Tu dela stavec na stavem stroju, tu se pred nami tiska knjiga, tu jo zvežejo itd. V tem delovnem procesu najde razstava tudi svoj harmoničen zaključek.

Razstava tvori dober uvod v Teden napredne knjige in zato zasluži, da ne gre mimo nje nihče, ne da bi si jo podrobno ogledal. Prirediteljem je treba izreci priznanje za njihovo kulturno delo.

Zapiski

Goethejevo leto označuje v Avstriji cela vrsta kulturnih pridobitev. Poleg obel delov Fausta bodo vprizorila gledališča deli »Götter von Berlichingen« in »Clavigo«. Nacionalna biblioteka je priredila razstavo o Goetheju. Goetheja imajo na letošnjem programu Ljudske univerze »Urania« ter tiste v okrajih

Alsergrund in Ottakring. K jubileju bodo svoj delež dale tudi založbe. V Salzburgu bodo izdali Goethejeva dela v izboru v dveh zvezkih (založba »Das Berglandbuch«), v Badenju izdaja v 7 zvezkih v redakciji prof. Hedbavnjia in Castleja (v založbi »Klassiker-Verlagsgesellschaft«). V založbi »Ullstein« sta izšla oba dela Fausta, na Dunaju pa je pri Georgu Prachnerju izšla še knjiga »Goethe, Gedanken und Aussprüche«. Vrsta založb je izdala več monografij, brošur in razprav na specialne teme o Goetheju. — Sicer pa avstrijski listi ne pozabijo povedati, da Goetheja današnji Avstrijci bore malo ali sploh nič ne bero, ali — kakor je to povedal predsednik dunajskega Goethejevega društva prof. dr. Eduard Castle — mi prerači prisegamo na Goetheja — zanesljiv znak, da njegovega duha ni v nase.

Posnemanje antičnega gledališča je na letošnjem salzburškem festivalu privedlo do muzikaličnega obsurda; v okviru slavnostnih iger so izvedli krstno predstavo »opera« 50-letnega, sicer znanega avstrijskega skladatelja Carla Orffa. Tež operi, ki ji je kot libreto služil Hölderlinov prevod Sofoklejeve »Antigone«, so nekateri celo peli slavo, češ da je v stilu antičnega gledališča. V glavnem gre za eksperiment recitativne deklamacije, ki uporablja mninoma število not ter ne nekako psalmistično vleče v nedogled, cela zadeva

Čim več novih strokovnih delavcev našemu socialističnemu združništvu

Z novim šolskim letom se odpirajo vrata kmetijskih šol in tečajev. Ljudska oblast skrbi za vse sredstvi za šolanje novih kadrov, ki jih primanjkuje na vseh področjih naše socialistične graditve. Se prav posebno skrb pa pveča v zadnjem času vzgoji novih strokovnih delavcev v socialističnem kmetijstvu. Stara jugoslavija se za dvig kmetijstva ni brigala, zato smo tudi bili v kmetijski proizvodnji med zadnjimi državami v Evropi. V redke kmetijske šole so imeli dostop predvsem otroci bogatih kmetov. Razni vaški veljaki so bili edini, ki so si lahko privoščili »naprednejše« kmetovanje. Obdelovalna zadruga Osojnik pri Ptujju je dosegla rekorden pridelek krompirja 35.000 kg na hektar, zadruga »Franca Rozmana-Staneta« v Apaški kotlini pa do 30.000 ha krompirja na hektar. Vse to zgornjo kaže, kaj se da v kmetijstvu doseči z delom na velikih površinah, s strojno obdelavo in agrotehničnimi ukrepi. Osnova tem uspehom pa so seveda pravilni socialistični odnosi med združniki in njihova zavestna borba, da bi v proizvodnji dosegli čim več.

Na drugi strani pa imamo še veliko obdelovalnih zadrug, ki se doslej v svojih nalogah še niso znašle in gospodarijo po starem. Izkušnje so pokazale, da je temu največkrat krivo to, da v teh zadrugah ni nikogar ali vsaj premalo ljudi, ki bi se spoznali na pravilno socialistično kmetijsko proizvodnjo.

Če doslej se je v raznih združnih tečajih in kmetijskih šolah v Sloveniji izsolalo precejšnje število združniških kadrov. Toda velik polet strovin industriji ter bi s tem zaviralo njen razvoj.

Danes imamo v naši državi že 4691 obdelovalnih zadrug, v katerih je 238.413 kmečkih gospodarstev. V Sloveniji imamo 317 obdelovalnih zadrug, združnih ekonomij pa 382. Mnoge obdelovalne zadrug so v svojem delu že dosegle velike uspehe in z visokim nadpovprečnim prideikom najlepše potrjujejo prednosti socialističnega gospodarjenja. Poglejmo na primer Lackovo zadrugo v Mariboru, o kateri smo pred kratkim pisali. Ta zadruga je v pridelki pšenice dosegla sijajen hektarski donos in sicer 29,31 stotov na hektar in s tem visoko preseгла povprečje donosa na en hektar v Sloveniji. Obdelovalna zadruga Osojnik pri Ptujju je dosegla rekorden pridelek krompirja 35.000 kg na hektar, zadruga »Franca Rozmana-Staneta« v Apaški kotlini pa do 30.000 ha krompirja na hektar. Vse to zgornjo kaže, kaj se da v kmetijstvu doseči z delom na velikih površinah, s strojno obdelavo in agrotehničnimi ukrepi. Osnova tem uspehom pa so seveda pravilni socialistični odnosi med združniki in njihova zavestna borba, da bi v proizvodnji dosegli čim več.

Na drugi strani pa imamo še veliko obdelovalnih zadrug, ki se doslej v svojih nalogah še niso znašle in gospodarijo po starem. Izkušnje so pokazale, da je temu največkrat krivo to, da v teh zadrugah ni nikogar ali vsaj premalo ljudi, ki bi se spoznali na pravilno socialistično kmetijsko proizvodnjo.

Če doslej se je v raznih združnih tečajih in kmetijskih šolah v Sloveniji izsolalo precejšnje število združniških kadrov. Toda velik polet strovin industriji ter bi s tem zaviralo njen razvoj.

442 metrskih stotov sladkorne pese na hektar

Na državnem kmetijskem posestvu Belje je že lani inž. Petriček, voditelj selekcije v Brestovcu, stavil predlog, naj bi se delavcem dodelile parcele, na katerih bi v prostem času ob uporabi agrotehničnih ukrepov skušali doseči čim večji hektarski donos sladkorne pese. Predlog je direktorja takoj odobril in takoj se je javilo precejšnje število borcev za visoki donos sladkorne pese. Inž. Petriček jim je dajal nasvete in navodila. Direktorja je obljubil, da bo vsak borec, ki bo presegel povprečni donos za 20 % dobil od celotnega pridelka parcele v izmeri 500 kvadratnih metrov 40 %, pri večjem pridelku pa več, tako da pripada borcu celotni pridelek, če preseže povprečni hektarski donos za 100 %. Nedavna komisijaska ugotovitev pridelka je pokazala, da so vsi borci visoko presegli povprečni donos. Na prvem mestu je sam inž. Petriček, ki je dosegel hektarski donos 442 metrskih stotov na hektar, drugi je bil delavec Stevan Nemet, ki je dosegel 361 metrskih stotov, na tretjem mestu pa je delavka Elizabeta Hajdinjak, ki je izkazala hektarski donos 347 metrskih stotov.

Lep napredek obdelovalne zadruga „Franca Rozmana-Staneta“ v Apačah

V obdelovalni zadrugi »Franca Rozmana-Staneta« je danes vključenih že 133 družin z 270 člani, ki so za delo sposobni, zemlje ima zadruga 700 ha. Zadruga se še kar naprej širi in se je samo pretekli teden vključilo 6 družin. Poleg poljedelstva je v zadrugi zelo važna panoga tudi živinoreja. Sedaj imajo že 217 glav govedi, 34 konj in 150 svinj. Letošnji živinorejski plan 316 glav goveje živine bo zadruga še preseгла. Sedaj se združniki že pridno pripravljajo na jesensko setev. Na novo bodo preoral 12 ha travnikov in s tem povečali orno površino. Letošnji povprečni hektarski donos je bil v zadrugi pri pšenici okrog 1900 kilogramov, enako pri rži, pri ječmeneu 2000 kilogramov, pri ovsu pa 1700 kilogramov. Na srednje visok donos so vplivale slabe vremenske razmere. Lep hektarski donos pa so dosegli

pri krompirju in sicer 25.000 do 30.000 kilogramov na hektar.

Letos so v zadrugi izvedli precej adaptacij živinskih hlevov in svinjakov. Gradnja zadruga hleva, ki bo imel prostora za sto glav živine, pa je izostala. Zadruga gradi dvajset metrov dolg koruznjak, ki bo služil za vskladiščenje koruznega pridelka. ki letos zelo dobro kaže.

Storilnost dela v zadrugi zaradi norm in brigadnega sistema uspešno raste. Pri tem imata zaslugu poleg upravnega odbora tudi poizvovalna brigadirja Strniša Martin in Forshek Franc. Zadruga je letos spomlad' uspešno sodelovala pri izpolnitvi plana v gozdnem gospodarstvu v radgonskih frontnih brigadah, v katere je dala 40 svojih ljudi. Združnik Leskovec Roman si je s svojo skupino priboril celo prehodno zastavo.

Predlog za pridelovanje sončnic ob cestnih robovih

V dneih odkupa sončničnega semena je primeren čas, da razmislimo o predlogu, kako bi na preprost način povečali pridelovanje sončničnega semena.

Potrebno bi bilo izvesti kampanjo, da bi sončnično seme prihodnje leto zasadih povsod tam, kjer je ne nekaj upanja, da bi sončnice uspevale in dozorele. Ob vseh cestah (tudi med drevesi) bi sončnice eno ali dve leti uspevale, ker so cestni robovi dovolj pogojeni.

Letos jeseni ali zgodaj spomladi bi cestarji in člani množičnih organizacij s prostovoljnimi delom ob cestnišču zemljo primerno zrahljali, nato pa bi pravočasno posejali seme. Sončnice bi rastle tudi brez posebne nege, le pri košnji trave bi bilo treba paziti nanje. Trganje cvetov in iztepanje semena bi oskrbelo pionirska organizacija.

Za akcijo bi morala shraniti direktorja živilske industrije zadostno količino dobrega semena že takoj sedaj. Vodstvo akcije naj bi prevzela Osvo bodilna fronta, ki bo našla tudi druge neobdelane prostore. Prepričan sem, da bo skrbno izvedena akcija uspela in dala delovnemu ljudstvu potrebne količine olja.

Strokovni napredek železničarjev

Iz šole za vlakovne odpravnike v Vižmarjih je prišlo letos 65 novih prometnikov. Sedež te šole se za novo šolsko leto prenese v Podbrdo, kjer bo šola delovala dalje kot prometno-transportna šola. Od 65 novih prometnikov jih je imelo 9 odlično, 22 prav dobro, 22 dobro in 12 zadostno oceno. Od vseh tečajnikov jih bo samo 10 opravljalo popravne izpite v krajših in daljših rokih, kar je dokaz, da je bil učni uspeh zadovoljiv.

Mariborski kurilnici je bil v letu zaključen že peti tečaj. Medtem ko so bili prvi štiri tečaji namenjeni kurjačem, so se v zadnjem pripravljali tečajniki za strojevodje. V vztrajnem učenjem in prizadevanjem tečajnikov je bil tečaj zaključen mesec dni pred rokom. Teoretično podkovanji bodo tečajniki šesti mesec izkoristili za praktično usposabljanje na stroju. Absolventi strokovnega tečaja so se že vrnili v svoje kurilnice v Ljubljano, Gorico, Divačo, Jesenice in Novo mesto, od koder so prišli v tečaj pred petimi meseci. V teh mesecih so si pridobili potrebno znanje strojevodje, se seznanili z življenjem in delom v kurilnici, ki vodi iz dneva v dan ostrejšo borbo z raznimi težavami pri izpolnjevanju velikih planskih nalog, in seznanili so se tudi z borbo vsega delovnega ljudstva na naši severni meji.

V Mariboru je bil zaključen tudi štirimesečni tečaj za blagovne bla-

gajnike s kandidati, ki so že imeli izpite za potniško blagajno, oni, ki teh izpitov še niso imeli, pa so ostali v tečaju še mesec dni, da so napravili izpite tudi za potniško blagajno.

Tekmovanja ob stoletnici železnice

Mnogi železniški kolektivji tekmujejo pred proslavo stoletnice naših železnic in dosegajo pri tekmovalnih izredne uspehe. Tako so delovni ljudje železniškega križišča v Subotici častno izpolnili svoje med tekmovaljem prevzete obveznosti. Kolektiv železniške postaje je izpolnjeval transportni plan v prvih dneh tekmovalnja s 104 do 106%, v zadnjih pa za izpolnjevanje že s 138%. Kolektiv blok — signalne delavnice bo v teh dneh napravil signalne naprave za pet železniških postaj na novih mladinskih progah.

Železniška postaja v Zrenjaninu tekmuje s postajo Sevnico v Sloveniji. Plan nakladanja so na postaji v Zrenjaninu izpolnili prejšnji mesec s 128%. Na tej železniški postaji je 440 uslužbencev in delavcev in jih maja med njimi 330 že strokovne izpite. V zadnjih dveh mesecih je bilo sprejetih v službo na tej postaji tudi večje število ženskih delovnih moči.

Člani silosne gradbene brigade ministrstva za kmetijstvo so bili proglašeni za udarnike

Na državnem posestvu Konjice je bilo v nedeljo 11. t. m. proglašeni za udarnike 20 članov silosne gradbene brigade, ki je v letošnjem letu zgradila v kmetijskem socialističnem sektorju že 18 silosov za kisanje krme, 7 cisteren za vodo in 20 večjih gnojničnih jam.

Za udarnike so bili proglašeni sledeči tovariši: Golob Ignac, Toplak Jože, Toplak Maks, Toplak Alojz, Toplak Janez, Barbarič Stefan, Obal Stefan, Vučko Anton, Horvat Ciril, Krčmar Jože, Hanžič Martin, Kolar Franc, Sajt Stanislav, Kralj Feliks, Trepo Viljem, Sajt Alojz, Cigula Anton, Mar Alojzij, Radošič Anton in Belčik Janez. Novoproglasheni udarnikom so bile podeljene nagrade. Celotni delovni kolektiv je prejel kot nagrado radioaparata, posamezniki pa tudi obutev, perilo in knjižne nagrade.

V imenu ministra za kmetijstvo je udarnike pozdravil pomočnik ministra tov. Zagar Zoran, ki je v svojem govoru podčrtal zasluge kolektiva pri izpolnjevanju plana izgradnje kmetijskih gospodarskih objektov in socializacije naše vasi.

Pozdravnim nagovorom ostalih zastopnikov je sledil kulturni program delovnega kolektiva državne posestva Konjice. Tovariš Golob Ignac se je v imenu naših novih udarnikov zahvalil za priznanje ter obljubil, da bo silosna brigada v bodoče z nezmanjšanim pometom nadaljevala s svojim delom za gospodarski napredek, za socializacijo naše vasi in za izpolnitev petletnega plana v kmetijstvu.

Svečanost je bila zaključena s petjem državne himne, nakar so bili novoproglasheni udarniki pogostočeni.

Gorica je izpolnila 59,7% odkupa žita

V včerajšnjem članku n'kaj nam kažejo doseženi uspehi pri odkupu žitastmo uporabljal podatke Glavne direktorije za odkup poljedelskih pridelkov in Ljubljani. Ker to podjetje nima direktne telefonske zveze z Gorico in Idrijo, se nam je pri Gorici vrnila pomena. Na željo ministrstva za državne nabavke popravljamo včerajšnji odstotek izpolnitve plana odkupa žita v tem okraju, ki ne znaša 8,5 %, temveč 59,7 %. S tem se menja tudi odstotek za celo oblast. Ta ni 46,4 %, temveč 69,1 %.

Naš popravek kaže na delno pomankljivo evidenco Glavne direktorije, ki bi morala svoje podatke koordinirati z ministrstvom za državne nabavke.

Novi uspehi brigade »Bratstvo in enotnost« v raškem rudniku

Poročali smo že o velikih uspehih brigade »Bratstvo in enotnost« v istrskem premogovnem bazenu v Rasi. To brigado, ki je 27. avgusta nakopala 513 ton premoga, so ustvarili najboljši raški rudarji skupaj z Erjavčevobrigado iz Trbovelj. Po odhodu trboveljskih rudarjev so v brigado vključili še druge najboljšje rudarje, ki so se kmalu živili v novi način dela in so zadnje dni dosegli nove rekorde. Pod vodstvom novega brigadirja Josipa Stemberga je preteklo soboto nakopala 576 ton, v ponedeljek pa je dosegla nov še višji rekord. Ta dan je v celoti nakopala 602 toni premoga.

Budimiljeva brigada v vareškem rudniku dnevno presega normo za 100 do 150 %

Gibanje za visoko storilnost se je že močno razvilo v rudniku železne rude v Varesu. Brigada Mehmeda Budimilčiča dela že stalno na dveh delovnih mestih in je te dni dosegla rekordno proizvodnjo. Izpolnila je dnevno normo z 288 %. To je najboljši rezultat, ki je bil doslej zabeležen v Varesu. Budimiljeva brigada tekmuje dnevno in je v zadnjem času izpolnjevala normo stalno z 200 do 250 %.

Posvetovanje najboljših delavcev črne metalurgije v Zenici

Pretekli ponedeljek se je v Zenici začelo posvetovanje najboljših delavcev iz vseh podjetij črne metalurgije v naši državi. Namen tega tekmovanja je, pročitati organizacijo tekmovanja med brigadami za največjo delovno storilnost. Na posvetovanje sta prišla tudi Ahmed Curić, znan po svojih rekordih pri polnjenju Siemens-Martinovih peči v zeniški železarni, in Fran Razinger iz Stor, ki je s svojo brigado rekordno pospešil proizvodnjo v Siemens-Martinovih pečeh in polnjeenje teh peči.

znanoosti in umetnosti v Zagrebu je izšlo nekaj splošno pomembnih študij, ki so dostopne tudi kot separata. To so: Isejska i rimska Salona Grge Novaka, Stokavština Donje Podravine dr. Josipa Hamma, študija dr. Ljudevita Jonkeja o »Dikcionarju« kajkavca Adama Patačića in Vjersko učenje bosanske crkve (o bogomilih) dr. Aleksandra Solovjeva.

Za novelo »Očka Orel« Cirila Kosmaka, ki je pred kratkim izšla v hrvaškem prevodu Anta Roiniča (v zbirki Mala narodna knjižnica založbe »Glas radca« v Zagrebu), je te dni v zbirki Izabrane pripovetke založbe Novo polkoljenje v Zagrebu izšel hrvaški prevod še dveh Kosmacevih novel z naslovom »Gusjenica«. Razen »Gusjenice« je prevedena še znana Kosmaceva proza »Kruha«. Obe noveli je prevedel Hijacint Petris. V obeh knjižnicah je na koncu nekaj podatkov o pisatelju.

V septembrski številki novosadskega »Letopisa Matice Srpske« je nastisnjena pomembna študija o prozi Veljka Petrovića, ki jo je napisal Kresimir Georgijević. Razen tega je v tej številki nekaj umetniških prilog slovenskih grafičkov. Tokrat so zastopali France Mihelič s Kurirjem, Božidar Jakac s Partizanskim bolnicom v Kočevskem Rogu in z Istrskim bombažem, in pokojni Nikolaj Pirnat Koče rodile junake.

